

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С.СКОВОРОДИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА СХІДНИХ МОВ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н.КАРАЗИНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА СХІДНИХ МОВ
ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ

«ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ»

Тези доповідей

Всеукраїнської науково-практичної конференції

29-30 березня 2018 року

Харків – 2018

стилістичним прийомом, а метою. Другою особливістю були суворі вимоги до кількості ієрогліфів.

Таким чином, появи парних написів сприяли і філософія древнього Китаю, і його література, і характерні особливості китайської мови.

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ІРАНСЬКИХ АНТРОПОНІМІВ

Завгородня О.С.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

У прадавні часи іранці свято вірили у магічну силу імені. Ім'я – це відображення долі, програма поведінки та смисл існування. Загадкову та містичну владу імені над долею наші предки помітили ще в прадавні часи. Вони були впевнені, що доля людини визначається її іменем.

На думку іранців, «імена, що говорять» обумовлювали ті якості та особливості, які вони позначають: фізичну силу, наприклад: *Здоровий, Великий*; багатство й достаток, наприклад: *Багатокінний, Той, хто в багатстві*, протекцію богів, наприклад: *Присвячений Мітрі* та багато іншого [1, с. 157].

В наші часи багато чого змінилося: традиції, мова, власне імена. Проте те, що батьки бажають своїй дитині найкращої долі, а для цього називають її найкращим, на їх погляд, іменем, залишилося незмінним.

Питання вибору імені в Ірані в останні роки набуває все більше дискусій. Організація реєстрації імен Ісламської Республіки Ірану може відмовити у реєстрації деяких імен. За офіційними даними люди тяготять до вибору релігійних імен та імен арабського походження.

У центрах реєстрації імен існує список, який складається з «іранських та ісламських імен». Родинам рекомендується обирати ім'я саме серед цих імен, не зважаючи на те, що організація реєстрації імен заявляє, що іранці не зобов'язані обирати ім'я саме із цього списку. Згідно даних Організації реєстрації імен, вибір імен, які можуть слугувати приводом образи гідності (авторитету) святих ісламу, титулів, тому прізвища, а також ганебні та непристойні імена, заборонено. Сюди ж можна віднести іншомовні імена [4].

Як зазначає Реза Саджаді, структура імені в Ірані відрізняється від прийнятої у славян. Прізвища тут не використовувалися до 1919 року, натомість, щоб відрізнити людей один від одного, використовували різного роду додавання, пов'язані з місцем народження, професією, якостями людини, прізвища тощо [2]. Він зазначає, що в сучасному Ірані використовуються імена та прізвища, але імена по батькові відсутні. Ім'я передуює прізвищу.

Однак, одне ім'я може складатися з декількох слів (переважно, це стосується імен арабського походження). Наприклад: امیر علی Амір Алі – складається з двох окремих імен, але у даній комбінації може використовуватися і як одне, індивідуальне ім'я. Це правило стосується й фамілій: вони також можуть складатися з декількох частин і, часом, бувають дуже довгими. Наприклад: نادری آفشری شارفی نیا – Надері Афшарі Шарфі Нія. Але подібне – скоріше виняток.

В Ірані не прийнято використовувати зменшувальні форми імен, які дуже розповсюджені в нашій країні. Однак, для деяких імен все ж існують зменшувальні варіанти, вони носять скоріше жартівливо-іронічний відтінок. Так, فریدون – Ферейдун може звучати як فری – Фері, کامبیز - Камбіз або کاترن - Катран – як کامی – Камі, الناز – Ельназ як الی – Елі, مرتضی – Мортеза – موری – Мурі.

Вибір імені для дитини завжди був та залишається важливим питанням для батьків усього світу. Батьки, зазвичай, мають різноманітні критерії та еталони для вибору імені для свого спадкоємця. Для більшості іранців, найважливішим, поміж інших критерієм, є красота імені.

Згідно з Інтернет ресурсами та сучасною іранською літературою, до основних критеріїв, які впливають на вибір імен сучасними іранцями, можна віднести:

1) Відповідність імені дитини до імен батьків

Зазвичай, при виборі імені первенця, батьки докладають зусиль, щоб його ім'я гармоніювало з іменами батька й матері. Наприклад, якщо імена батьків починаються з однієї букви, вважається красивим, коли ім'я дитини починається з тієї ж букви. Або якщо імена батьків одного розміру (мають приблизно однакову кількість звуків у своєму складі), наприклад, Сіна та Біта, буде гарно, якщо ім'я дитини буде такого ж розміру. Вірогідність такої схожості імен батьків дуже мала, проте цей фактор при виборі імені є невід'ємним.

2) Вибір імені за абджадом

Абджад – особливий порядок розміщення букв арабського алфавіту, кожна буква з якої має своє цифрове значення. Це мнемотехнічний спосіб класифікації букв перського та арабського алфавітів. Саме слово “абджад” тотожне першій з восьми груп, які утворюються в наслідок такого роду розділення. Відомо три традиційні версії походження такої організації букв: згідно до першої з них звучання слів відповідає іменам шести царів давніх часів, відповідно до другої – іменам джіннів, третя ототожнює їх з назвами днів тижня.

Відповідно до цього порядку кожній букві присвоюється числове значення. Окрім цього, для ідентифікації того чи іншого знаку алфавіту може використовуватися сума всіх букв, які складають назву букви.

В наші дні батьки, використовуючи систему абджад, можуть закласти в ім'я своєї дитини будь-яке значення, яке їм до вподоби:

«високий», «нежданий», «сонце», «таємниця» тощо. Для цього потрібно підібрати цифрові еквіваленти до кожної букви обраного слова та отримати певну суму. Після цього слід підібрати букви, які є еквівалентами до цієї суми. А вже з цих «нових» букв, скласти ім'я. Це непроста процедура, яка потребує довгих підрахунків та міркувань. Проте, вона дає можливість утворити унікальне ім'я для унікальної людини.

3) *Гармонія між іменем та прізвищем*

Вважається дуже гарним, коли ім'я хлопця чи дівчини добре поєднується з фамілією. Такі імена дуже добро запам'ятовуються. Ім'я та фамілія, які починаються з однієї букви та мають східний розмір, а також подібне один до одного значення – це не тільки красиво, та ще й привертає до себе увагу.

4) *Гармонія в іменах дітей, імена для близнюків*

При виборі імені первістку батьки підходять з особливою відповідальністю. Бо імена наступних дітей повинні гармоніювати між собою. Вже за традицією, вони можуть починатися з однієї букви. Наприклад, Пархам та Паріса. Або імена брата і сестри можуть бути подібного розміру. Наприклад, Бехнам та Бехназ, які звісно, не сильно відрізняються закінченнями, та можливо через свою схожість батьки будуть стикатися з певними проблемами, коли зватимуть дітей. Такий підхід до вибору імен особливо використовується для підбору імен для близнюків.

5) *Думка найближчого оточення*

Радитися з оточуючими для вибору імені важливо. Може статися так, що ім'я, яке з вашої точки зору є гарним та має прекрасне значення, а також повністю гармоніює з фамілією, з точки зору інших людей може таким не виявитися. Ім'я дитини повинно бути узгоджено з думкою найближчого оточення. У давньому Ірані була традиція, згідно з якою дитину називали не батьки, а старше покоління (бабусі та дідусі), які на сімейних зборах шляхом голосування давали дитині ім'я. Такі традиції поступово відійшли в минуле, проте, думка старших поколінь, попри все, залишається важливою. Вони мають повне право заборонити певне ім'я, або благословити його. Тому, для іранців цей фактор грає дуже важливу роль.

Отже, лінгвокультурні аспекти перської культури, які були розглянуті вище, свідчать про те, що система іменування в Ірані має давню історію та чітко сформовані традиції. На вибір імен в сучасному Ірані великий вплив має релігія та історія. Існує спеціальна Організація Реєстрації імен, яка чітко слідкує за дотриманням норм офіційної релігії в сфері називання та запобігає проникненню іншомовних імен до Ісламської Республіки Іран. Сучасна перська мова має дуже велику базу імен, яка складається з декількох сотень тисяч імен. Всі вони відображають історичні та культурні

періоди розвитку іранського суспільства та дають великий простір для мовознавчих досліджень.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Системы личных имен народов мира /под ред. Е.К. Борисовой. – М.: Наука, 1989. – 382 с.
2. Іранські імена // Режим доступу: <https://sajjadi.livejournal.com/171483.html>
3. Перські імена для дитини // Режим доступу: <http://babynames.net/all/persian>
4. Як вибрати імена для своїх дітей? // Режим доступу: <http://www.hamshahrionline.ir/details/100152>
5. Abjad numerals // Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Abjad_numerals
6. Iranian names - Top 100 first names in Iran & statistics // Режим доступу: <http://www.studentsoftheworld.info/penpals/stats.php3?Pays=IRN>

МІСЦЕ ЧЕН'ЮЙ У ПОЛІТИЧНІЙ КОМУНІКАЦІЇ КНР

Золотухіна Наталія Анатоліївна, студентка 3 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Науковий керівник: С.С. Науменко

Важко переоцінити роль політичної комунікації у розвитку економічних, політичних, культурних взаємин всієї світової спільноти. Політична риторика здатна налагоджувати і підтримувати дружні стосунки між тими чи іншими країнами. Виступи політичних лідерів мають таку силу, що можуть впливати на виникнення конфліктів між державами і їх рішення. В цілому по політичній комунікації можна судити і припускати про можливі стадіях, пріоритети і напрямки в розвитку міждержавних, міжконтинентальних і світових відносин. Цілком закономірно, що такий значущий аспект життя сучасного світу привертає науку і вчених з різних галузей знань, стає вкрай актуальним для всіляких досліджень.

У науковому співтоваристві впливає функція визнається основною функцією політичних виступів. Політичний виступ направлено на надання ідеологічного впливу, на формування певного ставлення до тих чи інших реалій політичного життя. Чималу роль для масової аудиторії набуває емоційний виступ, здатне «розпалити полум'я» в душах слухачів, захопити і повести за собою. Тут особлива роль відводиться тим лінгвістичним засобам, які використовуються авторами виступів. Політичні діячі, як правило, дуже добре володіють стилістичними ресурсами мови. Їх завдання завжди - це піднести інформацію в найбільш яскраву, характерною, що запам'ятовується формі. Для досягнення цього при складанні текстів необхідно підбирати яскраві, помітні, дотепні, містять глибокий зміст виразу. Це тягне за собою широке використання фразеологічного матеріалу. Ні для кого не секрет, що фразеологія є відображенням національної культури і самобутності народу. Знання та